

Aan de slag met Huys te Warmont

Sjaak Smakman
s.smakman@hollandmediacombinatie.nl

Warmont * 'Wauw, wat een mooie klus', denken Frank Stoffels en Stephan Ligtvoet nog steeds elke keer als ze aan komen lopen bij het Huys te Warmont. Al is het óók een megaklus die Stoffels als projectleider van Hendrick de Keyser en Ligtvoet als architect van de vereniging de komende jaren te wachten staat. Maar dat ze staan te popelen om het kasteel zorgvuldig te restaureren, straalt van het tweetal af. Afgelopen december besloot de gemeente Teylingen de laatste duiten in het zakje te doen voor de 2,5 miljoen euro die nodig is om het rijksmonument op te knappen. Al in 2012 benaderde de stichting Huys te Warmont, die het kasteel sinds 1960 in bezit had, de vereniging met de vraag of die het kon overnemen omdat de stichting zelf geen geld had voor het groot onderhoud.

Dat wekte in de Teylingse politiek overigens nog wel de nodige wrevel: de stichting verhuurde de appartementen in het kasteel zo goedkoop aan eigen leden dat er niet voor groot onderhoud kon worden gereserveerd.

Oostkant

Maar eind maart gaat het werk echt beginnen. De gespecialiseerde Leidse aannemer Burgy gaat dan de palen aanbrengen in de gracht aan de oostkant voor de steigers. Een vluchtige blik maakt al duidelijk hoe hard een grondige restauratie nodig is. Maar ook grote delen van het dak en de goten zijn aan vervanging toe, om de lekkages te stoppen. Ook de elektra en de verwarming worden aangepakt. En tja, dan is er nog het vraagstuk van de verduurzaming. Daar wordt studie van gemaakt, verzekeren Stoffels en Ligtvoet, maar zo'n eeuwenoud monument legt de nodige beperkingen op. Dubbel glas bijvoorbeeld betekent dat je er compleet nieuwe ramen in moet gaan zetten en dat kan echt niet bij een gebouw als dit. Dus dat gebeurt dan ook niet. Voorlopig is eerst de buitenkant aan de beurt. Wie naar de al eerder

Eind maart gaat de restauratie van het Huys te Warmont dan eindelijk van start. Vereniging Hendrick de Keyser, die zich al een eeuw inzet voor het behoud van cultureel erfgoed, heeft het overgenomen van de stichting Huis te Warmont. „Er komen appartementen, maar ook een klein museum. „Als je mensen warm wilt maken voor het behoud van ons cultureel erfgoed, dan moet je het toegankelijk maken.”

gerestaureerde westgevel van het gebouw kijkt, ziet meteen hoeveel werk er te doen is aan de midden- en oostgevel. Het aanleggen van riolering wordt ook nog een puzzel, zegt Stoffels. „Kijk”, wijst hij op een pijp die net boven de waterspiegel uit de gevel komt, „daar loopt al eeuwenlang alles het water in.” En daar, wijst hij op een plek ruim voor de toegangsbrug, moet de riolering straks op uit komen. „We hebben geen idee wat we tegenkomen als we het binnenplein gaan opbreken. Maar we gaan er van uit dat we daar de nodige ontdekkingen gaan doen.”

De afgelopen maanden hebben Stoffels en Ligtvoet al zo goed mogelijk in kaart gebracht wat hen te wachten staat. Zo goed mogelijk, want alleen in de inmiddels een paar jaar deels leeg staande westelijke vleugel hebben ze echt goed kunnen kijken. Bij de bewoonde appartementen konden ze immers moeilijk gaan breken. De westvleugel is overigens wel het oudste deel van het kasteel. Ligtvoet wijst op de dikke muren van de toren en het grove metselwerk dat her en der achter de gehavende juten wandbekleding zichtbaar is. „Bijna een meter dik, uit de veertiende eeuw”, weet hij, toen die toren ook nog echt een verdedigende functie had. Smalle trappen, met door eeuwenlang gebruik uitgesleten treden, leiden naar piepkleine kamertjes waar in oude tijden het personeel was gehuisvest en waar

De al opgeknapte buitenkant van de westgevel.

FOTO HIELCO KUIPERS

Stephan Ligtvoet en Frank Stoffels: „Dit is gewoon een geweldig project.”

FOTO HIELCO KUIPERS

getuige de stickers in recentere tijden studenten woonden. Het dak wordt hier gestut door massieve eikenhouten balken – halve boomstammen eigenlijk nog – uit de vijftiende eeuw. Ze hebben de tand des tijds moeiteloos doorstaan.

Symmetrie

Bij de grote verbouwing door Cornelis Pieter van Leyden, die het gebouw zijn huidige neoclassicistische aanzien gaf met zijn kenmerkende symmetrie, is overigens vooral goedkope grenenhout gebruikt. Beschikbaarheid en kosten zullen zeker een rol hebben gespeeld bij de metamorfose die

het ratjetoe van gebouwen en bouwstijlen onderging toen de kapitein bij de Amsterdamse admiraliteit, telg van de schatrijke Leidse regentenfamilie Van Leyden van Leeuwen, de buitenplaats in 1774 voor 88.300 gulden kocht om een onderkomen wat dichterbij zijn familie te hebben. Hij mocht overigens meteen Heer van Warmont aan zijn rijtje van titels toevoegen. In 1777 ging hij aan de slag met wat er nog stond aan gebouwen en fundamenten na de nodige vernietigingen en wederopbouwen in de voorgaande periode.

1774 Is het jaartal waarom het allemaal draait bij de restauratie, zegt Ligtvoet: uiteindelijk moet het Huys te Warmont weer de sfeer gaan ademen van het leven en wonen van de elite aan het eind van de achttiende eeuw.

Monument en bed

En dat wordt echt zichtbaar voor iedereen, benadrukken Stoffels en Ligtvoet: in de westvleugel komt een informatiepunt voor publiek en een 'Monument en Bed', een soort vakantielogies. „Op de lange termijn hopen we dat de grote zalen in het middendeel ook openbaar toegankelijk worden. Als je mensen warm wilt maken voor het behoud van ons cultureel erfgoed, dan moet je laten zien dat dat belangrijk is. En dat kun je het beste doen door dat erfgoed toegankelijk te maken”, schetst Ligtvoet in een notendop waarom

Vereniging Hendrick de Keyser een eeuw geleden werd opgericht. Anno nu heeft de vereniging ruim vierhonderd panden waarin je het wonen in Nederland vanaf pakweg de veertiende eeuw tot nu kunt beleven.

Voor de realisatie van het informatiepunt is nog tijd genoeg: voor de aanpak van het casco onder leiding van Stoffels is een jaar uitgetrokken. Dan moet het ook echt af zijn om de in de afgelopen jaren toegezegde subsidies te incasseren.

„Maar we hebben een goede planning, dus dat moet lukken”, denkt Stoffels. Aansluitend moet dan het werk aan de binnenkant beginnen. Eerst die westelijke vleugel, daarna de rest.

Naast het openbaar toegankelijke deel komen in het Huys te Warmont diverse permanent bewoonde appartementen plus een woning die net als al in veertien andere monumenten van de vereniging als 'monument en bed' per nacht wordt verhuurd. Wanneer het echt af is? Daar valt volgens Stoffels en Ligtvoet nog weinig over te zeggen. Aan een kasteel blijf je altijd bezig en de werkzaamheden gaan in overleg met de bewoners.

Maar dat mag de pret niet drukken voor de twee mannen van Hendrick de Keyser. „Bij alles wat je hier doet moet je je eerst serieus verdiepen in de geschiedenis. Dit is gewoon een geweldig project.”, zegt Ligtvoet.

De zolder met zijn eeuwenoude balkenconstructie.

FOTO HIELCO KUIPERS